

1. Увод

1.1 Шта је уметност?

Појам уметности је изазивао много пажње и у складу са тим било је и много покушаја да се одговори на питање шта је уметност. Сва решења проблема уметности можемо поделити у две групе: супстанцијалистичка и релационистичка.

Значајно је мишљење **Аристотела** који је дао једно незаобилазно супстанцијалистичко решење. Он је сматрао да је уметност способност коју имају човекова дела да подражавају. Суштина (супстанца) је била та способност подражавања, на грчком се то звало „*мимезис*” а уметничка дела је поделио према средствима подражавања. Тако на пример средство подражавања код књижевности је реч, код сликарства је то боја а код музике тон. Ово мишљење је било заступљено скоро две хиљаде година па је због тога незаобилазно и ако оно данас није прихваћено. Ово решење је касније било инспирација многих других: ренесансним естетичарима, естетичарима из доба реализма па и Платону који је у основи имао супротстављене ставове Аристотелу. „За све њих израз мимезис је значио нешто друго, али у основи исто”¹.

Другачије мишљење је имао нововековни филозоф **Имануел Кант** који је сматрао да уметничка дела морају *естетски да делују*. Та његова концепција се назива „аестесис”.

Треће супстанцијалистичко решење је дао италијански естетичар **Бенедето Кроче** који је уметност видео у човековој *способности да се стваралачки изражава* (лат. *expresia*). Грчки израз за ову појаву је „поиесис”.

Релационистичко решење је решење енглеског теоретичара и песника **Т.С. Елиота**. Који не тражи супстанцу, присутно нешто у делу, већ сагледава уклапање нових уметничких дела у већ постојећи поредак (*релација*).

За савремену естетику уметност није ни „мимезис” ни спознаја објективне стварности већ је то нова стварност која се ствара свуда око нас и она је предмет али не било какав, она је естетски предмет.

Естетско је по дефиницији лепо али далеко је од истине да је сва уметност лепа што нам објашњава психологија чије је предмет

¹ Петар Милосављевић, Теорија књижевности, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1998, стр. 37.

интересовања постала и естетика. И ако смо настали од истог претка наше вредности нису исте због различите културе, афинитета, укуса и многобројних оквира које нам намеће друштво.

Уметност тежи ка томе да разумемо сами себе а уметници су ти који се труде да нам укажу на могуће путеве који најчешће не одговарају стварности.

1.2 Просторне и временске уметности

У подели уметности на просторне и временске, односно на оне које су опипљиве, чврсте и оне које су чулне, ликовну уметност сврставамо у просторне уметности. Насупрот ликовној у временске убрајамо рецимо: балет, музику и филм. Код њих постоји један временски период где посматрамо делове одређене уметности а о целини можемо добити утисак тек на крају. Нпр. о уметничкој вредности неког филма не можемо говорити само на основу једне сцене.

1.3 Шта је уметничко дело?

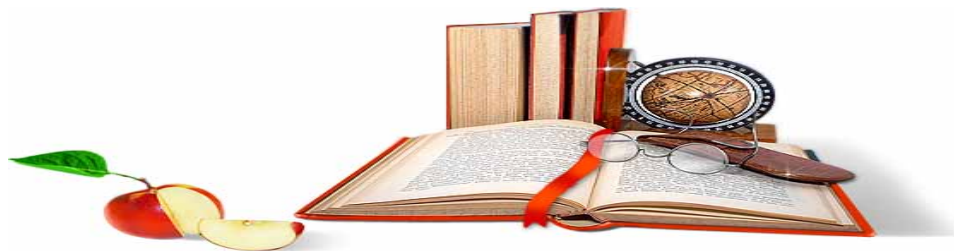
Уметничко дело мора бити *опипљива ствар* (у уметничко дело не можемо и поред естетске вредности уврстити оно што је створила природа). Све што је створила природа може постати уметничко дело само ако се појави и човек као субјекат који делује на тај природни ресурс. Не смемо никако заменити стварање уметничког дела и дела неког занатлије. Оно што занатлија ствара својом вештином и поред тога што је та вештина добра називамо „*ручни рад*“. Уметничко дело треба разликовати од „израде“ јер уметник никад не може да зна и поред бројних цртежа и студија, код сликарства, који ће бити крајњи исход његовог рада. Ниједна машина не може заменити уметника. Уметнику је потребан дар, односно таленат. Поједина уметничка дела не захтевеју велику техничку увежбаност и за већину уметничких дела се не користи готов материјал. Редак пример је Пикасова „*Глава бика*“ направљена 1943. од делова бицикла.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com